

ABONAMENTUL
Pe un an . . . 24 Or.
Pe o jum. de an 12 „
Pe trei luni . . . 6 „
Pentru România și străinătate:
Pe un an . . . 40 lei.
Pe o jum. de an 20 „
TELEFON Nr. 286.

GAZETA TRANSILVANIEI

ZIAR POLITIC NAȚIONAL.

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Târgul Inului Nr. 30

INSERATELE
se primesc la administrație. Prețul după tarife și învolări.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

Braşov 2 Oct. n.

De pe câmpurile de război din nordul, sudul Monarhiei și din Franța nimic de însemnătate pe ziua de azi.

Prelungirea moratorului.

Foia oficială în numărul de azi publică sub Nr. 7205/1914. M. E. o ordonanță a ministerului prin care moratoriul se prelungește până la 30 Noiembrie. s. n.

Noua ordonanță cuprinde toate normele celor două ordonanțe anterioare privitoare la moratoriu și într-un paragraf special publică dispozițiile deosebite. Cea mai importantă dispoziție nouă este, că ori ce fel de camătă care este a se socoti înainte de ziua de 1 August, n. trebuie să se plătească necondiționat, și că această datorită se referă și la cametele de întârziere ale poliștilor deja expirate înainte de 1 August.

O altă nouă dispoziție a acestei ordinațiuni este că din onorariilor și spesele ce au a se plăti după prestațiunile muncii spirituale, trebuie să plătești necondiționat 25% din capital; în special se referă a aceasta la serviciile făcute de medici, advocați, ingineri, scriitori și artiști, misiți, mijlocitori și agenți.

Trebuie să mai plătești prețul de cumpărare al mărfurilor liferate înainte de 1 August și contravaloarea muncii industriale prestate înainte de 1 August.

Privitor la ridicarea de bani pe libele de depuneri s'a adus noua dispoziție, ca ori ce deponent care în mod demn de credință arată că are lipsă de bani pentru a plăti ratele scadente ale împrumuturilor hipotecare, sau rate la asigurări, sau cametele și partea de capital, care în urma dispozițiilor de mai sus trebuie să se plătească necondiționat, poate dispune după bunul său plac de suma din libelul de depuneri. — Celelalte dispoziții ale ordonanțelor anterioare rămân neafectate.

Ziarul „Viața Nouă” din Cernăuți, organul partidului național român din Bucovina, care din cauza ocupării orașului Cernăuți de către Ruși își intrerupse apariția, a început să fie publicat în orașul Suceava.

O mamă vitregă.

Povestea unui copil.

Soluș.

Eram copil de șase ani. Toată lumea îmi știea numele. Și asta nu pentru că aș fi făcut prea mult zgomot în jurul meu, ci pentru că eram prea micuțel, pipernicit, nu dăruind nici un semn de dezvoltare. Ba în capul meu mie apăsese să se frământa și un gând dădat: că eu am să mămân tot așa mic, să-l văd pe tată făcând odată mâncă și să mă mângâie încoșuneg și cred că oamenii mei mari sunt făcuți așa de Dumnezeu, că ei au fost niciodată copii și că mai ales n'au putut fi niciodată așa de piperniciți ca mine.

Părea bunul Dumnezeu să mămân din ferice și un frățior mai mare. Într-o bună zi mi s'au deslușit și mi s'au gândul că eu s'au nunci.

Când mă auzi, bietul meu frate se uită cu miță la mine și-l podidără lacrimile.

Nu te intrista micul meu frățior — îmi spuse el, tu ai rămas mai mic, fiindcă Dumnezeu a vrut așa. Noi am avut o altă mamă... O, dacă-ar fi trăit ea, tu n-ai fi așa așa de mic, așa de vitreg... A murit de mult pe când tu

Londra amenințată de Zeppelinuri.

„Berliner Tagblatt” află din Haga că un aviator belgian eminent a fost chemat din Anvers la Londra și ar fi declarat că sânt puține speranțe ca bombardarea Londrei de către Zeppelinuri să fie împiedecată.

În cercurile militare din Berlin se vorbeste serios de un atac al dirigeabililor Zeppelin împotriva Londrei. Se spune astfel că zborurile se efectuează cu exactitate matematică.

Cu ajutorul busolei chiar pe ceață, zeppelinurile vor putea ajunge de-asupra Londrei.

Toamă ceace se credea că va împiedeca zborurile adică ceața de pe Marea Nordului și de la Londra, — se spune că va ajuta acum la atacul celui de aviatorii germani capitala Angliei. În adevăr, pe ceață baloanele vor putea zbura neturburate de tirul trupelor engleze și odată fixat pe harta aviatică punctul unde se află Londra ele vor arunca bombe cari vor pricini mari pagube orașului.

Cauzele închiderii Dardanelor. Ziarul „Frankfurter Zeitung” află din Constantinopol, că guvernul turc a dispus închiderea Dardanelor pentru motivul, că un torpilor englez a forțat un vas de război turc, care voia să treacă din Dardanele, ca să se reîntorcă amenințându-l cu bombardarea.

Cum între Turcia și Anglia există relațiuni de pace procedul torpilorului englez constituie o provocățiune, care este cu atât mai gravă cu cât a fost săpuită în apele turcești.

Mai nou se anunță, că în urma demersurilor statelor interesate marea Vizir a promis, că Dardanelele vor fi redeschise.

Luptele în Macedonia sârbească. Ziarul „Reichspost” află din Salonice, că luptele răscolitelor cu armata continuă în Macedonia sârbească. Lângă localitatea Scatceari a avut loc o luptă, în care armata sârbească a avut pierderi de 116 oameni, neputând împiedeca pe răscolai, ca să distrugă calea ferată pe o întindere de 5 chilometri.

Anarhia din Albania Meridională.

Roma, 1 Oct. — Ziarul „Corriere d'Italia” asigură că câțiva ofițeri din armata otomană au reușit să treacă din Valona în interiorul Albaniei. Ei au declarat că mai mulți alți ofițeri ai lor împreună cu unii slujbași ai administrației publice vor veni în curând în Albania spre a orădui serviciile militare și administrative în teritoriile albaneze locuite de mohamedani. Au adăugat că îndată ce ei vor putea dispune de un oare care număr de trupe vor întreprinde o acțiune decisivă împotriva greilor și a epirotilor. Anarhia dincolo de fluviul Scumbi crește din ce în ce mai mult în chip îngrozitor.

Comentând aceste știri, „Corriere d'Italia” scrie: Mișcările lăuntrice din Albania pot să ne turbure până la un oare care punct. Nu Turcia va putea să ne îngrijoreze în Albania a căreia soartă de Stat independent a fost hotărâtă de Europa și tot de Europa va urma să fie întârită și chezurită.

Tratatul dela București pe două. Ziarul „Glasul bulgar” Combanac scoate următoarele:

Prin proclamarea neutralității Bulgariei la începutul războiului actual am voit să câștigăm timp, ca să ne pregătim pentru momentul potrivit în care să ne luăm Macedonia.

După informațiunile noastre pozitive Turcia și-a dat încă dela început în principiu învoirea pentru aceasta. Acum ne-am înțeles definitiv cu ea în privința aceasta. România a renunțat (?) deasemenea în timpul din urmă la menținerea tratatului dela București.

O armată sârbească nu există în Macedonia, iar Grecia ar comite un act de nebunie, dacă ar intra în luptă pentru Sârbia pierdută, deoarece noi avem înaintea ochilor noștri numai Macedonia sârbească. Dintre puterile mari Rusia și Anglia ne-au inundat întotdeauna cu promisiuni.

De încheiere ziarul „Campagna” cere înainte de-a se termina războiul realizarea unei Bulgarii schițată în tratatul dela San-Stefano, căci mai târziu Rusia ar împiedeca realizarea acestei dorințe îndreptățite.

Pe câmpul de luptă franco-german.

O scrisoare a lui Luigi Barzini.

Comuna Jverny e pitulată ceva cam departe de teatrul luptelor. Monotonia de aici începe a deveni tot mai apăsătoare. Cine a umbat cândva pe un câmp de bătăle, de sigur cunoaște prea bine sentimentul cel necunoscut al nimicirei, al pustirii care învăluie mintea omenească în deosebi atunci, când soarele apune. Ți se pare, ca și când în atmosferă ar mai fi rămas ceva urme din grozăvenia, care mai înainte cu ceva prefăcuse în ruine acest câmp înfloritor.

Totul te umple de o misterioasă spaimă, uitându-te jur în prejur inspiri numai spaimă și cutremur. Zărilor îndepărtate te ademinesc. Satele pitulate sub coroana pomilor sădiți de mâna omenească, dintre vârfulurile cărora se înalță cu blândețe turnul bisericuțel, împresurate de covorul beștrii al semănăturilor și al grădinilor, — toate acestea îți fac o impresie de seninătate și ospitalitate. Dungile șerpuitoare ale fumului, cari se înalță cucernic și încoșor spre cer dintre coperșele satelor, par tot atâtea stegulețe fine, iar vatra casei, simbolul de reșeviere al fiecărui, se aduce în minte imaginea păcii ce va veni.

În partea aceea de bună seamă se află oameni, — șopteam în mine. Slavă Domnului!.. Ajungem acolo. Însă — nu creдем ochilor, — satul este cu totul pustiu. Nici o mișcare în întreg cuprinsul. Ferestrele sfărâmate îți fac o impresie întocmai ca ochii sticliți de suflarea cea rece a morții. Iar casele reogîndesc cu fidelitate încoșoana majestatică a morții. Un sentiment, pe care nu-l pot descrie îmi apăsă sufletul. Întocmai precum ai o oroare de cadavru vre-unui mort, de și-e parcă teamă să-l pipăi, — același sentiment te cuprinde când vezi să treci pragul unei căsuțe devastate. Cu spaimă împreună cu sentimentul nesigurantei intră omul în aceste ruine printre uși și galerii întunecoase. De și știi, că aici nu este nimic, totuși o groază inexplicabilă apasă asupra mea. Fumul cel alburu este ultimul spasm al incendiului.

Prin astfel de locuri, acum părăsite și pustii tablele cu firme și reclame fac o impresie stranie, sarcastică. »Vinuri bune, bucătărie escelentă» citește pe frontispiciul cărculimilor cu pereții descolaiți. »Cafea și biliard» pe odăile acum pline cu pale și pleavă, unde nu de mult fuseseră ținuți cai. Se pare, ca și când un vifor ar fi suflat pe aici, răscolind totul de prin case. Espreșia unui camion încercat de-avajma cu mobile își reogîndește intru cât-va realitatea.

Cele mai deosebite obiecte le vezi astăzi risipite unul peste altul: făruri și hamuri, fotele și stropitori. În astfel de învălmășeli groaznice își află războiul plăcerea. În fiecare câmp de luptă găsești bună-oară câte un scaun. Cu palele arse, cu lemnul carbonizat, sfărâmat, stând blând și trist printre cadavre. Oare de ce? Cine l'a pus acolo? Între cele mai groaznice icoane ale războiului totdeauna poate da omul de câte o astfel de gumă brutală. Ceea ce lasă în urma sa războiul, nu mai este lucru omenesc, — trece peste toate hotarele închipuirii. Unde-or fi, Doamne, acum locuitorii acestor comitate, ale celor mai populate comitate ale țării.

Era cumplită rezistența germanilor la Barcy, Chambry și Crégy, pe câmpul de luptă de pe țărmurile Marnei. În deosebi între Barcy și Varedes. Pe platourile ce se toposc pe neștițite în șesuri, care se întind în dreapta râului Marne, germanii au făcut un lanț de șanțuri întărite cu artilerie de câmp; celelalte tunuri ale lor le-au ascuns bine în marginea pădurii. — Înaintea noastră era un șes deschis cu zări îndepărtate, care într-o rază de circa 3 km. se scoborâre pe neștițite; peste tot locul era numai o înseninare galbînă de miriște, del și coala se mai vedea însă și câte un petec verde închis de șiecle. Șoseaua ce duce din Barcy la Varedes șerpuește înfundată între două mături prețipoșe. Artileria germană își îndreptase focul asupra acestui drum și asupra satului Barcy, ca astfel să împiedece înaintarea Francezilor, — că ce pustire a făcut artileria germană se poate deduce din timpul îndelungat de mai multe ore ale focului.

De-abia am eșit din afundătura unde se întinde satul Barcy, pe marginele colinelor cari împresoară șesul, pe care germanii dinspre pădurea cea întunecoasă și întăriseră cu șanțuri, privirea ni-se isbește de un tablou sinistru, fioros și tot-deodată sublim. Intinsul șes este presărat cu cadavre. Sunt francezi. Sute și sute de cadavre zac pe pământ, cât vezi cu ochii. Jur împrejur până în zarea plină de nou-rași se întinde această mare de cadavre, cari zac pe miriștea galbînă. În spre hotarele acestui șes cadavrele par tot atâtea dungii scurte de diferite forme, cari din ce în ce devin tot mai mărunte și mai spălăcite, până când în sfârșit nu mai poți distinge nimic. — Toate cadavrele zac în aceeași formă, întocmai ca iarba din breslele cosite.

Moartea i-a secerat în cursul unui atac viforos. Toți sunt căzuți cu fața înainte. Este impunătoare însemnătatea ce o are faptul, că toate cadavrele zac întinse în aceeași formă. Aceste cadavre în totalitate lor dau cea mai sublimă expresie a asaltului, a unui dor de ofenzivă plin de o săl-

erau abia de doi ani... Eu am cunoscut-o, era frumoasă mama noastră, era blândă și bună, era ca o sfântă, eu am petrecut-o și la groapă, ea e îngrepată sub crucea cea veche, încovoată din colțul bisericii...

Mă uitam cu înfrigurare în ochii umani ai fratelui meu. Era pentru întâia oară că auziam nouțata asta și'n mlațtea mea crudă se desena în colorii vii un chip de femeie, o mamă, un îngor... Brațele mele prindeau să se agite ca și cum parcă aș fi vrut să îmbrățișez și eu chipul acela sfânt, să mă odihnesc și eu la sânul cald și mamil...

— Și era bună mama noastră? cum mai era?... întrebam tremurând pe frățimeu.

— Da era bună, îți spui că era ca o sfântă... ș-avea ochii mari, negri, blânzi, buni... și cum plângea, când era bolnavă, pe tine te lua demol în brațe, iar pe mine mă chema lângă pat și se uita la noi și plângea...

Țin minte ca acum clipa aceea. Eram la umbra unui păr bătrân cu fratele meu mai mare. Am plâns atunci ca niciodată, lacrimile curgeau din plin nevinovate și pe urma lor m'am simțit atât de ușurat. O durere înștitătoare se așternuse peste sufletul meu crud, nevinovat, dornic de-o lume mai senină, mai blândă, mai bună.

Atunci, în clipa aceea fatală am găsit rostul nenorocirii mele. Atunci mi-am dat seamă de ce e atât de rea cu mine femeia care venise să ia locul adevăratei mele mame. Ea nu era mama mea, nu la sânul ei mă încălzeisem, ea mi-era mamă vitregă.

Răutatea acestei femei întrecea orice închipuire. Mă țrăta ca pe-un dobitoc, loviturile ei barbare îmi amărâsc înrâtăta sufletului încoșta viața începuse să-mi devie insuportabilă. Mi-era groază de ea și tresăream de câte ori mă gândeam că sunt condamnat să trăiesc.

Nu eram copil destrăbălat, din cuvântul acestei mame nu eșiam, o ascultam și făceam tot ce-mi zicea dar înzadar, ea continua să mă trateze cu sălbătăcie. Iar de cutezam cumva să-i spun că pentru ascultarea ce i-o dam nu mi-se cuvine o astfel de răspălat, atunci mănia ei devenia și mai înfricosată, deodată cu o lovitură, porneau să curgă cu o furie păgână.

Iată de ce eram atât de mic, de pipernicit. Ba viața asta mă făcuse tăcut, tănuț, un rob nenorocit.

Tigrul încețază de a fi bestie când e bolnav. În fața acestui vrășmaș — boala — el devine liniștit, paucic.

Într-o zi se bolnăvi greu mama mea vitregă. Mă chemă la patul ei și îmi spuse pe un glas domol, liniștit — cum nici-odată n'o auzisem până atunci — să mă duc până în comuna vecină, care era la o depărtare de circa patru chilometri, și să chem degrabă doctorul...

Vorba asta liniștită mă pătrunse. Uitat totul, îmi răsfărânci pantalonii și o luai într-o fugă nebună până în satul vecin. Ajuns aci anunșai pe doctor și mă întoresc împreună cu el gălând. Acasă spre marea mea mirare femeia asta rea făcu ce nu mai făcuse, mă îmbrățișe și mă sărută. Îi împășisem cuvântul cu atâtea repenclune, mă purtasem atât de eroic încât purtarea mea o aduse într-o stare de încoșntiență. Căci numai așa putu ea să facă un gest care nu se putea potrive cu firea ei.

Eu însă mă simțeam deadreptul nenorocit. Învățam la școală, dascălul ne povestise ceva despre sărutarea lui Iuda. El bine, sărutarea „mamei mele” îmi părea cu mult mai amară și mai revoltătoare decât sărutarea lui Iuda. Dar mă resemnai sperând, că totuși se va schimba regimul. Îi făcusem un serviciu la care ținea atât de mult, mă purtasem chiar eroic, în avântul meu nu mă gândeam la nimic decât la împlinirea acestei datorințe, la viața

mea nu mă mai gândeam, puteam chiar s'o jertfesc numai să pot satisfacă chemării care mi-se adresase.

Mic cum eram, trebuia să fiu și naiv pentru că să simț și să cred, că vor veni doar și timpuri mai bune pentru jertfa care mi-se ceruse și pe care o făcusem cu cea mai mare abnegațiune. Vedeam căl verzi pe pereți, nesecatele izvoare ale fantaziei copilărești începură a se desfunda. Deacum aveam să primesc în loc de lovituri pimești, prăjituri, ori cel puțin voi mânca și eu ca lumea mămăligă cu brânză fără garnitură cu lacrimi și voi fi poștit să șez și eu ca toți oamenii de omenie liniștit la masă fără să-mi tot masez dungile de băț cu cari se producea ciudata mea mamă pe suportabilele mele spate. Vissam multe și doream tot felul de mirrozării...

Dar decepția fu amară. Credințele primite sunt de cele mai multe ori amar răspălăcite. Iar un pas ce te poartă pe tărâmul fantaziei se răsbună totdeauna.

Abia intrămată «mama» mea căută să-și vie repede în fire. Gestul ei făcut într-un moment de încoșntiență fu uitat și eroismul meu fu aruncat în arhiva bogatului ei capital de răutate. Ochările și loviturile începură din nou, iar disperarea mea nu mai avea margini. Gândul că eu am să rămân tot așa

batecă paslune. Toate aceste cadavre sunt întoarse cu fața spre inimic, o singură gândire, o singură voință, o singură mișcare i-a condus pe acești bravi și suflarea rece a morții a împietrit par-că eroica lor ținută. Pare-că mânia cerului ar sfărâma acest pământ dacă cine-va ar îndrăzni să-i oprească. Cadavrele singuratic te înflorează, toate la un loc însă ne dau locauna unei talnice vieți. La vederea acestei băi de sânge inima ți-e cuprinsă nu numai de jale, dar și de însuflețire.

Bulgarii despre armata sârbească.

Așașatul militar depe lângă legătuirea bulgară din Niș, a trimis ministerului de războiu un raport în privința situației actuale a armatei sârbești, în care spune între altele:

Sârbiți luptă cu mult curaj și tenacitate, iar odășarii sunt bine instruiți.

Dela începutul războiului și până în prezent, Serbia are scos din rândurile armatei 60-70.000 de soldați, morți răniți și bolnavi.

Actualmente armata sârbească, e circa 220.000 oameni.

Decă însă ca efectiv numeric armata sârbească e mult mai mare ca la începutul războiului al Austro-Ungariei, nu tot astfel se poate zice și de instrucția militară a majorității trupelor existente.

În această privință trebuie să se aibă în vedere că pe când trupele scoase din luptă, erau de prima linie și bine instruite, ce-e înlocuitoare sunt pe jumătate și rău exersate.

Ultima ofensivă a armatei Austro-Ungare, pare a urmări un scop absolut decisiv.

De acela cercurile politice și militare din Niș, sunt foarte mult îngrijorate, neputând prevedea sfârșitul ofensivei începute de inimic.

Dacă însă luptele violente angajate acum, cum și campania întreprinsă se va prelungi încă multă vreme e posibil o zdrobire finală a armatei sârbești în imposibilitate a mai continua războiul încă câteva luni.

De altfel în vederea defensivei guvernul sârbeșc a și hotărât în principiu mutarea capitalei la U-kub.

Numismatica română.

Medalii de pe vremea lui Constantin Brâncoveanu.

Ceșim în „Viitorul”: Puțini sunt aceia cari la noi s'au ocupat de clasificarea științifică a medaliilor și monedelor, și mai ales puțini sunt aceia cari au avut gustul de-a face colecțiuni de acest fel. Cel ce scrie aceste șire a avut feroicerea să trăiască de mic copil în casa tatălui său care era un colecționator pasionat de medalii, și de acela nu fără o oarecare duloasă melancolie a timpurilor ce nu mai sunt, citec revista interesantă ce o serie de amatori numismați o scot de cât va timp în București sub forma unei publicații semestriale și sub îngrijirea d-lui Constantin Moșil, profesor

mic, zărâncit și pipernicit se însipe ca o săgeată în inima mea crudă și nu mai puteam crede că am să mă fac și eu vreodată mare, că am să fiu și eu cândva liber, om de capul meu.

Să desfac ce făcusem, nu mai era eu puțință. Tigru era lăra în fliață, mai tare, mai puternic devenit astfel tocmai prin grăbitul meu spirit de jertfă. Era cu neputință ca să-l înfrâng, el avea să-mi răpună capul.

Ce nenorocire! Eram atât de conștient în acele clipe și vedeam atât de limpede prăpastia ce mi-se deschidea, încât îmi părea rău că nu sunt nebun.

Sărman copil rupt dela sânul matinei sale, părăsit de aceasta și aruncat furtivul ca jucărie vieții pătimite și nemiloase nu-î îngăduit nici să se plângă, necum să ceară o răsplătă pentru ascultarea și jertfa lui! Va înțelege cine va nenorocul acestui copil?

Unde-l fratele lui mai mare?

Ori strigătul lui de durere se va perde în vuetul furtunii, pe care a deslănțuit-o capriciul vieții nelindurătoare?

Dar vremea trece încet încet. Ni-menea n'are putere să oprească mersul acesta. Indrumătorul ei e destăinul

secundar și numismat ajutor al Academiei Române.

Din interesantul număr ultim apărut, care conține articole de d-nii M. Șutzu, general P. V. Năsturel, și C. Moșil, ne-a atras articolul acestuia din urmă, cu privire la medaliile de pe vremea lui Constantin Brâncoveanu.

Aceste medalii, —despre care nise spune că au fost unul din cele 10 capete de acuzare a marelui sevod, de oarece își gravase chipul său pe ele, sunt de-o fineță, și de-o valoare artistică, despre care reproducerea grafică singură ne dovedește.

Acest gust de gravură, artistică, unit cu gustul arhitectonic, ce face din Brâncoveanu un adevărat factor artistic în prozresul estetic ne arată încă odată că țara noastră a avut un trecut cultural care în mod greșit l'am ignorat prea mult.

Puterea credinței.

Din discursul P. S. Sale Episcopului Dr E. Miron Cristea la începutul anului școlar în seminarul din Caransebeș.

...Mă bucur, că deastădată, la cursul clerical s'a sporit așa frumos numărul celor cu calificățiune pregătitoare superioară, în speranță, că aceasta va fi temelia puternică, pe care profesorii să continue mai cu ușurință și încredere munca, ce-o au de îndeplinit pentru creșterea unui cler superior.

Cum însă îndeletnicirea cu științele lumesti, cu studiul profane, îndeletnicirea începută, dar încă neisprăvită, ușor poate stărni în sufletul unora licăriri de oarecare îndoială față de adevăritatea credinții creștine, țin acum la început să vă cer, ca să vă feriți de asemenea ispitiri, căci adevărata știință profană nu eșchide credința religioasă; ba — după vorba neamțului Gelbel: »Rezultatul tuturor studiilor noastre este, că trebuie să credem.«

În anul 1864 s'au împlinit 500 ani dela înființarea universității dela Viena. La sărbarea acestei aniversări a ținut rectorul magnific Iosif Hyrtl, vestitul medic și anatom, o clasă disertăție despre »Vederile materialistice ale timpului«. — Ea cuprinde pasagi și adevăruri pe cari trebuie să le cunoască toți teologii, căci ele sprijinesc cu multă tărie științele lor.

Iată ce zice la un loc: »Încrederea, speranța în însăși-țoșare, sprijinesc activitatea medicului, și câte cazuri nu s'unt, unde — sprăvinduse cu arta și știința omenască — a ajutat credința și a făcut minuni de vindecare. Credința ajută pretutindenea, unde genuchele omului cu venerațiune se închină unei ființe superioare».

Iară la alt loc se în reabă astfel: »Oare dorința existenței viitoare, care este atât de generală încât, nu se poate nega, să ne fie dată numai spre chinuirea noastră? La întrebarea aceasta stă știința la marginea puterii sale; tace și cel mai ager spirit de scrutare. — Aci intră apoi credința în drepturile ale sfinte, — credința pe care știința n'o poate nici dovedi, dar nici nimici. Aruncă credința dela voi și aceasta sinucidește a sufletelor noastre va face din superba cunună a fapturilor un simplu preparat de anatomie, încă neseccionat, o grămadă de gunoii pentru ogoare. Omul nu va mai fi alta decât cel dintâi animal sugător,

și numai acesta are putere asupra binelui și răului. El aprinde lumina pentru a gonî întunerecul și tot el stinge lumina pentru ca să se facă iară întuneric.

Din când în când s'abate un zămbet ușor pe buza palidă vineții a copilului, care a rămas acelaș copil fără noroc, pentruca în clipa următoare să simță tot fiorul unei vieți tirane.

În ziua de apoi toți morții vor învia. Sărmanul copil i-a mai rămas nădejdea asta. Aude parcă sunetul clopotului înfricoșat care va suna atunci și vede oceanul de ființe reînviolate. Acolo între aceste ființe se va găsi și pe el. Căci atunci tot omul va renăște de-a fost bun ori rău, virtuos ori criminal, naiv ori perfid, iaș ori curagios, cuminte ori nebun.

Cel bun vor fi trecuți la dreapta lui D-zeu, iar cel răi deastănga.

Noroc că bietul copil a fost naiv, nepriceput și iaș — tot atâtea însușiri cari nu se consideră ca păcate. — Șapoi viața lui întreagă a fost tratat cu ocări și lovituri de mama lui vitregă!...

El va ajunge deci la dreapta lui D-zeu și de acolo în Ralu... Dar... numai după moarte.

dară ceva mai nefericit decât toate celelalte sugătoare, mai având să știe suferi fără mângăiere, să se vadeie fără vreo rază de mântuire, să despezeze și să moară fără nici o nădejde».

Dacă astfel vorbește adevărata știință despre religia, care are să fie obiectul studiilor noastre ulterioare, cu cât mai mult trebuie să fim noi pătrunși de importanța chemării preoțești, ce ne-am ales-o?

Deci D-ilor Profesori, sădiți în sufletul acestui tinerimii sămânța curată a credinții noastre creștinești, carea este totodată și cea credință strămoșească concreșcută prin tradițiunile și suferințele de aproape 2000 de ani cu întreagă ființa noastră de Români.

Oțelii convingerile religioase ale acestui tinerimii căoi atunci — fiind deplin conștie de înalta-i misiune. — o va iubi, și — iubindu-o — va fi tot mai mult pătrunsă de adevărul cuvintelor sf. Grigorie de Nazianz. când zice despre slujba altarului, că »trebuie să fie un izvor de virtuți, iară nu un simplu mijloc de traiu, având preoții să trăiască mai mult pentru fii lor, decât pentru ei înșiși«.

Împor ajutorul lui Dumnezeu asupra corpului profesional și asupra Voastră, iubiti elevi, ca să poată face din voi ceea ce biserica și neamul, — care în toate privințele duce o viață grea — o așteoară dela voi, luminătorii și conducătorii lui de mâne. Amin.

ȘTIRI.

— 19 Sept. v. 1914.

Episcopul Dr. M. Cristea pentru și între rânii din Caransebeș. Ceșim în »Voia Diecezană«: Considerând, că la Caransebeș are să fie un număr mai mărisor de rânii, se investe necesitatea a se întocmi un nou spital de rezervă. În scopul acesta se lucrează pentru refacerea în spital a tuturor claselor seminariale. D-nele și d-șoarele române își dau silința a pregăti cât mai curând în acele localități cei puțin 80 paturi.

Cu considerare la aceste trebuințe s'a ținut în zilele trecute în sala festivă a magistratului orășeneș o sedință, la care a luat parte și Preasfinția Sa d-l episcop MIRON, care prin o cuvântare potrivită a însușit pe cetățenii intrunși pentru noul jertf. Preasfinția Sa a mai contribuit din nou cu 500 cor. Cei prezenți au oferit peste 14700 cor. rămânând, ca și cei ce n'au fost de față să contribuie la această nouă listă. S'au adunat 26000 cor.

Pentru spitalul seminarial Preasfinția Sa a cumpărat și 50 perechi albituri (cămeeși și pantaloni) pentru a premeni albiturile celor rânii.

Miercuri după prânz Preasfinția Sa a cercetat pe toți rânii din localitățile școlilor civice și elementare de stat, întrebându-se cu fiecare rânit, între cari și un Muscal. Tuturor râniiilor le a împărtit țigaretă; ar Români au primit fiecare și câte o broșură cu lectură românească de tot solum. Rânii sunt din toate părțile. Ca și soldați români s'au bucurat de această vizită mai ales soldații italieni de pela Triest și Istria, pe cari P. S. Sa i-a agrât cu: »Frații nostri italieni! Într'o românească latinizată s'a putut întretine cu ei întrebându-i de lupte, de rane, de ocupațiunea de acasă, etc. La urmă dorindu-le însănoțoare și să trăiască tuiti fratelice, toți au mulțămîi mișcați cu: »Gratia!«

Sfințirea noului seminar. Ceșim în Tel. Rom: La întrebările ce ni s'au fac dăm răspunsul, că în urma împreriurilor grele prin cari trecem, sfințirea noului seminar arhidiecezan, terminat și predat mentrei sale, nu se va face cu invitarea publicului estern la actul sfințirii, ci numai în prezența publicului sibilan și anume: Duminică în 21 Septembrie (4 Octomvrie n.) când se va serba și ziua patronului seminarului nostru. Publicul sibilan e invitat pe calea aceasta să participe la actul sfințirii noului seminar.

Transportarea moaștelor Sf. Ioan. Din Suceava (Bucovina) se anunță că moaștele Sfântului Ioan au fost transportate de aci la Viena, unde vor fi așezate în capela română.

Soartea prizonierilor în Rusia. Bi-roul ung. de corespondență comunică din Viena următoarele: La bioul Crucii roșii, secția pentru prizonieri, soseșc scrisori dela soldații austro-ungari prinși în Rusia, cari comunică că se află în drum spre Omak (Siberia, vestică.)

Un voluntar de 87 de ani. Citim în »Az Est«: Iosif Wittman șef de gară în pensiune din orașul Passau s'a prezentat ca voluntar la regimentul 11. de infanterie din Regensburg, unde servise odată, cu rugarea să-l trimită în linia de bătaie.

Daruri pentru rânii. Dela d-l David Pop Inv.dir. din Herman am primi

astăzi mai multe broșuri. Deasemenea și d-ra Emilia Florian din loc a dăruit astăzi mai multe broșuri și reviste Le vom trimete la locul destinațiunei.

Lipsă de material sanitar în Sârbia. »Pol. Cor« află din Salonic că acolo s'a semnalat în repeșite rânduri, că în Sârbia e lipsă de chirurgi, de infirmieri, de instituțiuni sanitare și de pansamente. În ultimul timp această a fost simțită și mai mult și nu se mai știa unde să se îndrepteze bolnavii și rânii sârbi. Se zice că guvernul sârb ar fi rugat guvernul grec să pună spitalele grecești la dispoziția râniiilor și bolnavilor sârbi, dar că guvernul dela Atena ar fi refuzat această cerere.

Apollo Bio. Program pentru Sâmbătă și Duminică: »Serată Psylander«.

»Fratele de cruce al dracului« dramă socială în 4 acte. În roniul principal: Waldemar Psylander.

Fabricațiunea șinelor de tren. În teresant.

»Regimentul de femei« comedie în 2 acte.

»Mama« (Dramă).

»Cina tati« (Umor.)

Luna reprezentațiune în favorul familiilor celor căzuți în luptă.

Preșul alimetelor de prima necesitate în Brașov începând cu ziua de 30 Septemvrie n.:

Făină mijlocie de pâne Nr. 4 kgr. 50 fl., făină de pâne neagră Nr. 7 kgr. 46 fl. leri, făină de porumb (cucuruz) kgr. 26 fleri, pâne mijlocie kgr. 39 fl., pâne neagră kgr. 36 fleri.

Carne de vacă kgr. 1'20-1'52 cor; slăniua neafumată kgr. 1'84 cor., untură de porc kgr. 2 cor., lapte de vacă litru 24 fl., lapte de bivoliță litru 32 fleri, ouă 5 bucăți 40 fleri, zahăr kgr. 1'02-1'10 cor; orez kgr. 36-80 fleri, fasole verde 32 fleri, picocii 1 sac 1 cor 80 fl., caștraveți 100 bucăți 3'20 cor., ardei 100 bucăți 2 coroane, petrolu litru 40-42 fleri, ceapă, o cunună: 24-42 fl. linte litru 60 fl.

Plata pe zi la muncitori de câmp fără mâncare 1'80-3 coroane; plata la altă muncă fără mâncare 2-3 cor., 50 fl.

Magistratul orășeneșc.

Library Cluj

Cu adâncă durere aducem la cunoștința tuturor prietenilor și cunoșcuiilor încetarea din viață a iubitului nostru tată

Teodor Ciortea, preot ortodocs român

În etate de 68 ani, întâmpiată în 18 Septemvrie st. v., în anul al 43 lea al funcțiunei sale preoțești în Cojocna.

Serviciul religios va avea loc Sâmbătă în 20 Sept. st. v. în sft. biserică gr. or. rom. din Cojocna (Kolozs).

Jainica familie. Aceasta ține loc de orice altă înștiințare Condolențe nu se așteaptă.

Proprietar Tip. A. Mureșianu: Branșce & Comp. redactor responsabil: Ioan Lacea.

Anunț de licitație.

În 12 și 13 Octomvrie st. n. 1914 se vor vinde ca licitație obiectele ce sau amanetat din 18 Mai 1913 până incluzive în 8 Iulie 1913 și anume: sub numărul 7581-1913 până incluzive cu Nr. 10295-1913 al căror termin a expirat și nu s'au rescumpărat.

Licitația va avea loc în localul Casei de zăoage, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în caz de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele cari se vor vinde sunt: Giuvaericale, ciasornice de aur și argint și ate scule de aramă, ciouie, cositor, flanele, haine bărbătești și femecești, cisme, ghețe și altele.

Vânzarea se face în bani gata. Răscumpărarea sau înoirea răscumpăratelor se poate face numai cu o zi înainte de licitație. În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brașov, 25 Septemvrie 1914. Casă de amanetare orășenească.

Aviș. Să aduce la cunoștință publică. cumcă »Piugalar« însoțire economică comercială în Blaj, are de vânzare 200 Vagoane lemne de fag crepate Clasa I, care le vinde gara Sovata cu prețul 120 Cor, per Vagon. Cei ce doresc să cumpere să se adreseze la biroul nostru în Blaj. Direcțiunea.

Anunț. Societatea comercianților români din Brașov, împarte mai multe ajutoare bănești uceniciilor români aplicați la comerț în Brașov. Cererile subscrise de ucenicii, cari vor concura după vreunul din aceste ajutoare, să se predea dlui președinte Ioan Săbădeanu în strada Porții Nr. 10, adresate Comitetului amintitei Societăți provăzute cu:

- 1. Contractul de plasare, 2. Atestatul de botez, 3. Atestatul de studiu din ultimul an școlar, 4. Atestatul de paupertate și moralitate edat de organul administrativ Competent și vizat de respectivul oficiu parochial, 5. Atestat dela școala comercială, de seara, și 6. Certificat dela catechet cumcă a frecventat oara de religie. Atestatele de sub 5 și 6 se pretind numai dela cei ce sunt deja mai de mult angajați la vre o firmă comercială din Brașov și cari au avut deja ajutoriu dela societatea noastră.

Brașov, în 12 Sept. 1914 st. n. Biroul comitetului: Ioan Săbădeanu președinte. Ioan Lengeru secretar. 3-3

Locuință frumoasă modernă cătră piață, 5 odăi, bucatărie, odăe de baie, s. c. l. cu 2 scări de intrare, este de închiriat. Informații se pot lua în prăvălia de terărie Thomas, Scheeser & Galt 2-4 Brașov,

THEXTRA cel mai fin extract de ceai fluid Bun și ieftin. Indispensabil pentruspotr și economi

Se capătă la I. L. A. Heshalmer Victor Schreiber, Bruder Fleischer Julius Teutsch, drogerie, Alfred Kamner, Karl Irk's succesorii, Heinrich Petersberger, N. Grădinar, Coleșca & Pană, Seewaldt succ, E. Mönich Fritz Wallisch etc. 15-25

În Laboratorul medical Dr. Eduard Goldberger Specialist pentru boale de pele și genitale, se practică cercetări medicale-chemice, microscopice, bacteriologice și reacțiuni de sânge orig. Wasserman. BRAȘOV, Strada Porții 24. Ore de consultație dela 10-12 a. m. 2-4 ore. m. p. 9-50

Ionel Ciucășel croitor de haine bărbătești Brașov, Târgul Florilor 18. 12-50